

Latweefchu Awises.

Nr. augstas Geweschanas = Kummiffiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 45. Zettortdeenâ tanni 9tâ November 1822.

No Kursemmes, astota îsteikschana.
Mehs effam redsejufchi, zif pehz meesas us-turrefchanas muhsu lauku kohpfschana ifgaddâ atnes, lai nu dwehseles pussi apluhfojam un wehdera teefu atstahjufchi, lai firfchu teefu wehrâ leefam. Gohdigs lassitais jau no Nr. 28. sinna, kahdas fristigas tizzibas Kursemmê irr, no teem 384,789 Kursemmes eedfihwotajcem 361,762 pee Lutteriskas tizzibas turahs un tiffkai 23,027 pee wiffahm zittahm. Lai tad nu ar Kursemmes Basnizas buhfschanu eepasifstamees. Pawiffam Kursemmê 160 Basnizas un 9 Luhgschanas nammi un wehl 15 Zuhdu fhohles, fo Sinagoges fauz. Tad nu teem daschadas tizzibas beedreem pehz Deewakalposchanas 184 Deewa nammi. No wiffceem scheem Deewa nammeem 141 Basnizas un 2 Luhgschanas nammi pez Lutteriskas tizzibas peederr. 2 Basnizas pee Kreewu jeb Greekeru tizzibas. 16 Basnizas un 6 Luhgschanas nammi pee Kattolu tizzibas, un 1 Basniza un 1 Luhgschanas namms pee Kalwineru jeb Repormirteru tizzibas. Tahs Kreewu Basnizas stahw appafsch Pleskawas Biskapu un Basnizas-teefu. Tahs Kattolu Basnizas lihds ar Luhgschanas nammeem stahw appafsch Wilnas Biskapu un Basnizas-teefu; ta Kalwineru Basniza un tas Luhgschanas namms stahw appafsch weenu augstu teefu, kas Pehterburgê eezelta. Tahs Zuhdu fhohles stahw appafsch saweem Rabinereem pilfatôs; bet par tahm Lutteriskahm Basnizahm sawada Lutteriska Basnizas-teefa Zelgawâ irr. eezelta, kas arri appafsch augstu Basnizas waldischanu Pehterburgê stahw. Echi Kursemmes Basnizas-teefa divi reises par gaddu pilnigt tohp turreta, pawassara un ruddent; par to zittu laifu tas preekschfehdetais, weens Superdents, weens Prahwests un weens Sikehrs wiffus teefas-darbus isdarra. Wiffi Lutteriski Basni-

zas-kungi stahw eeksch sawahm amnatu-lee-tahm appafsch scho teefu. Ta tohs pee Mahzitaja amnata aizinatus pahrwaiza un ismekle woi winni wiffu to sinna, kas Mahzitajam jasinna, un tad ta tohs eefwehti un woi zaur Superdentu, jeb ja tas ne warr, zaur weenu Prahwestu sawâ draudse un Basniza leef eewest. Basnizas-teefa arri ta Lutteriska laulibas teefa Kursemmê. Tas Kanzlera-kungs irr Basnizas-teefas preekschfehdetais un wehl pee winnas peederr tee divi Kursemmes Superdenti un wiffi Prahwesti, pawiffam 10 Mahzitaji, 1 Sikehrs un pahris teefas srihweru. Basnizas grahnatas un rakfli irr appafsch ihpafschu usraugu, fo fauz Basnizas Notehru. Wiffas Lutteriskas Basnizas un draudses eeksch dewinneem Prahwesta aprinkeem irr eedallitas. Tee 2 Superdenti, prohiti tas Kursemmes un tas Piltenes Superdenta-kungs, arri Prahwesta aprinki appafsch fewim turra, winsch to Zelgawas, un schis to Disputtes Prahwesta aprinki. Mehhs saweem mihleem lassitajcem taggad tohs 9 Prahwesta aprinkus îsteikim, bet kad tas draudschu skaitlis, fo pehzaki îsteikim, ar to augfcham îsteiktu Basnizu skaitlu ne faeet, tad jaleef labbi wehrâ, ka tiffkai tahs draudses, fur Basniz-kunga mujscha irr, ar wahrdu taps îsteiktas, tahs zittas nê, jo dascham Mahzitajam irr 4 draudses, dascham 3, un daudfeem 2 Basnizas un draudses jauskohpj, tapehz schein appafschâ tiffkai tahs galwas-jeb grunta-draudies, fur Mahzitais mahjo, ar wahrdu taps peeminnetas. Echi Kursemmes Basnizu eedallischana eeksch Prahwesta aprinkeem irr warren wezza un ne faeet ar to taggadeju eedallischanu eeksch Wirspils-kungu un Pilskungu aprinkeem, bet tas nefas ne faisch un no ta arri ne kahda fajufschana jeb leetu aiskaweschana ne warr zeltees. Tee 9 Prahwesta aprinki schein irr.

I. Pee Jelgawas Prahwesta aprinki, kas ap-
paksch Kursemmes Superdentu stahw, peederr
schihš Basnizas un draudses:

- 1) Jelgawas (Mitau) Wahzu un
- 2) Latweeschu draudses.
- 3) Battares jeb Dalbes draudse (Dalbingen).
- 4) Salkas = muischas draudse (Grünhoff).
- 5) Wirzawas draudse.
- 6) Sohdu = muischas draudse (Sessau).
- 7) Sallgalles draudse.

II. Pee Bauffes Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Bauffes Wahzu un
- 2) Latweeschu draudses.
- 3) Meschohtnes draudse.
- 4) Zohdes jeb Krischana = muischas draudse.
- 5) Wezz = un Faun = Saules draudse (Alt- und Neu-
Rahden).
- 6) Barberes draudse.
- 7) Ezawas draudse.
- 8) Baldones draudse.
- 9) Walles = muischas draudse (Wallhoff).
- 10) Plattenberga jeb Daugawas = muischas draudse
(Linden).
- 11) Wezzas = muischas draudse (Neuguth).

III. Pee Sehlpils Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Faun = Jelgawas draudse (Friedrichstadt).
- 2) Sezzenes draudse.
- 3) Sunnakstes un Sehlpils draudse.
- 4) Wirschu = muischas draudse (Wuschhoff).
- 5) Digganawas draudse (Dubena).
- 6) Kaldebrunna draudse.
- 7) Wilkomest draudse (Egypten).
- 8) Laschu = muischas draudse (Lassen).
- 9) Sihkeles draudse (Sieckeln und Born).
- 10) Demmenes draudse.
- 11) Subbattes draudse.
- 12) Nerretes draudse (Nerft).
- 13) Saufes draudse.
- 14) Salwes draudse.

IV. Pee Dohbeles Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Dohbeles Wahzu un
- 2) Latweeschu draudses.
- 3) Dschuhkstes draudse.
- 4) Kestenes draudse.
- 5) Faunas = pils draudse (Neuenburg).
- 6) Blihdenes draudse.
- 7) Faun = Luzes draudse.
- 8) Rubbes draudse (Ringen).
- 9) Pampeles un Lihkuppes draudse (Zelmeneek).

- 10) Gresdes draudse (Gröfen).
- 11) Leel = Luzes draudse.
- 12) Kalna = muischas draudse (Hoffzumbergen).
- 13) Mescha = muischas draudse (Grenzhoff).

V. Pee Kandawas Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Luffumes draudse.
- 2) Sachteneš draudse.
- 3) Semmites draudse.
- 4) Sahbeles draudse (Zabeln).
- 5) Stendes draudse.
- 6) Talsenes draudse.
- 7) Nurmuhschu draudse.
- 8) Engures draudse (Angern).
- 9) Kandawas draudse.

VI. Pee Kulbigas Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Kulbigas (Goldingen) Wahzu un
- 2) Latweeschu draudses.
- 3) Kabilles draudse.
- 4) Wahnes draudse.
- 5) Rendes draudse (Rönnen).
- 6) Landses un Uhschawas draudse (Landsen und Ha-
sau).
- 7) Wentespils draudse (Windau).
- 8) Eebes jeb Zwandes draudse.
- 9) Wahrnes draudse (Wormen).
- 10) Lohtrinnu draudse (Luttringen).
- 11) Muischazeema jeb Gaiku draudse.
- 12) Skrunnes draudse.
- 13) Saldes draudse (Frauenburg).
- 14) Kurfischu un Swahrdes draudse.

VII. Pee Grohbines Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Dohrbes (Dürben) Wahzu un
- 2) Latweeschu draudses.
- 3) Leepajas (Libau) Wahzu un
- 4) Latweeschu draudses.
- 5) Grohbines draudse.
- 6) Apprikkes draudse.
- 7) Preekulles draudse.
- 8) Nihzes draudse (Wartau).
- 9) Ruzzawas draudse.
- 10) Kruhkes draudse.
- 11) Gramsdes draudse.

VIII. Pee Wisputtes Prahwesta aprinka, kas
appaksch Wiltenes Superdentu stahw, peederr:

- 1) Ehdohles draudse (Edwahlen).
- 2) Zihrawas draudse.
- 3) Sakkuleijas draudse (Sackenhausen).
- 4) Wisputtes draudse (Hasenpoth).
- 5) Walteka = pils draudse (Neuhausen).
- 6) Wachteneš draudse.
- 7) Embuttetes draudse (Amboten).

IX. Pee Pilteneš Prahwesta aprinka peederr:

- 1) Slehtas draudse.
- 2) Ahrlawas draudse (Erwahlen).
- 3) Ugahles draudse.
- 4) Ehrbes draudse (Friben).
- 5) Pilteneš draudse.
- 6) Kindes jeb Pohpse draudse.
- 7) Puffeneš draudse.
- 8) Dumbanges draudse.

Ja wiffas schihs draudses fassaita, tad irr 94, stary kurrachm 6 itt ihpafchi Wahzu draudses. Wehl kahdas 50 masakas draudses pee tahm augscham isteiktahm poederr, tad nu pawiffam 144 Lutteriskas draudses Kursemmé irr; bet gandrihs pee iffatras Basnizas arri leela jeb masa Wahzeeschu draudse, un ja schihs gribbetu fawrup skaitiht, tad warretu drohschi fazziht, ka pufs treschu simts Lutteriskas draudses Kursemmé irr. Ja nu to zilweku skaitlu, kas Kursemmé pee Lutteriskas tizibas turrachs, ar to Lutterisku Basnizu skaitlu dalla, tad tas isnesš pahri par pufs treschu tuhksfoschu zilweku us iffatru Basnizu. Mufsu Kattolu brahkeem irr 22 Deewa nammi Kursemmé, bet winnu tikkai irr no wihrischku un feewischku kahrtas pawiffam 12,849 zilweku; tas isnesš 584 draudses behrnus us iffatru Kattolu Deewa nammu; te nu irr prohtams, kad Kattolu laudis gan drihs pufs peektas reises wairak par Deewa nammeem gabdajuschy ne ka tee Lutteri. Wehl japeemim, kad eefsch Leischu semmes garr Kursemmes rohbescheem dauds Latweeschy un Wahzeeschy mahjo, kam Lutteriska tizziba, un kas tadehl pee tahm klah-takajahm Kursemmes Basnizahm turrachs, ta ka dauds no teem uppeneckeem appafsch Kalna-zeema-muischas pee Slohtas Basnizas, kas taggad pee Widsemmes peederr, mehds turretees.

(Turplifam wairak.)

Teefas fluddinaschanas.

Ta Kursemmes Gubernementes-Waldischana us augstahm pawehleschanahm no Pehter-burges weenu par wiffahm Basnizahm fluddi-najamu Patenti tanni 12ta Juhli irr islaidusi, ka teem eefsch ofladehm eerakstiteem brihw-

laudim ta walla irr dohta, ja paschi gribb, pee arraju=lauschu pagasteem list peerakstitees. Par scho leetu tad irr spreests:

1) Teem brihw=laudim, kad ta pahrrakstischana ka wajjaga buhs apstiprinata, ne wairak eefsch Krohna dohschanahm jamaksa, ka semneeku laudis maksa.

2) Teem brihw=laudim naw aisleegts, ja gribb atkal no semneeku pagasteem atkahptees, fawu pirmu dsihwes kahrtu usnemt, bet tahda atkahpschana tikkai warr notikt ik trescha gadda kad jaunus pagasta lauschu rullas faraksta.

3) Teem brihw=laudim, kas semneeku pagastos gribb ee-eet, wajjag pee tahs aprinka teefas, fur tas pagasts, kurrâ gribb ee-eet, peederr, par to luhgtees un parahdiht:

a) Ka sawas pirmajas Krohna=dohschanas arri par to beidsamu pufs=gaddu pilnigi irr nomaksajuschy.

b) Ka tik labbi tas pagasts, kurrâ gribb ee-eet, ka arribsan tas grunta Kungs, winnus gribb usnemt un ar to ar meeru irr.

c) Ka winni arri pateesi semmes kohpschanu usnemš.

4) Bet tahm aprinka=teefahm par scho leetu ikpufs=gadda (ta ka winnahm irr pawehlehts) Kambaru-Waldischana jaraksta.

5) Ta Kambaru-Waldischana ikpufs=gadda eefsch Juhni un Dezember mehnescheem par scho leetu tai augstakai Waldischana preekschâ list, kas to atkal tam augsti walbidamam Senatam preekschâ zels, un kad tas augsts Senats to buhs apstiprinajis, tad paschas tahs pahrrakstischanas noteek.

Uš pawehleschanu ^{*}Tahs ^{*}Keiseriska ^{*}Majesteet, ta Patwaldineeka wiffu Kreewu u. t. j. pr., tohp no Puhnes pagasta=teefas wiffi tee, kam pee tahs palikfuschas mantas ta scheitan mirruscha faimneeka Tihzes Mahrtina preeksch teefas geldigas prassischanas irr, jeb kas dohma ka tahdas winneem effoschas, ar scheem raksteem atazinati, lai winni noliktâ laikâ, prohti tanni 20ta Dezember schi gadda, ar sawahm prassischana un parahdischana teefas turrâmâ laikâ, woi paschi, woi ar wajjad-sigu klahstahweschanu, peeteizahs un lai

fawas teefas wehrâ nem: itt ihpaschi wehl tohp pamahzihts, ka, woi nu atnahk jeb ne atnahk, tatschu eeksch schihs leetas taps spreesfs, kas pareisi irr. To lai ikfatsr wehrâ nem. Puhne pagasta-teefa, tanni 20tâ Oktober 1822. (3)

Us pawehleschanu,

F. Becker,
pagasta-teefas sfrihweris.

Us pawehleschanu Tahs Keiseriskas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissu Kreewu semmes x., no Sentes-Balgales pagasta-teefas tas termins us to Imu Dezember mehnescha deenu irr nolifts, kurrâ deenâ tas teefas spreedums taps sluddinahts dehl tahm alliffschahm mantahm ta eeksch 1820ta gadda nomirruscha sweineeku fainneeka Pehpe Frizza; tadehl wiffi, kam parradu dehl kahdas praffschanas buhtu, scheitan tohp aizinati, tanni noliftâ deenâ woi paschi woi zaur weetneekem fur tahdi peenemmami preekschpeeminetâ

teefas weeta fanahkt um usklaufht, kahds spreedums schinni leeta pehz liffuincem taps sluddinahts. Kas irr janem wehrâ!

Sentes-Balgales pagasta-teefa 8tâ September 1822. (3)

(S.W.)

Nr. 10.

Krauge Jehkab,
pagasta-teefas preekschneeks.
Wilhelm Brenner,
pagasta-teefas sfrihweris.

No Leelas-Gezawas pagasta-teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas praffschanas pee ta pee Leelas-Gezawas peederizas masas Muishas Jkstrumindes fainneeka Jaudez Mattihs, kas ne ilgi ar nahwi nogahjis, ar scho teefas sluddinafchanu un safaukschanu tohp aizinati, lai wifswehlafi lihds 2tru Wewrar mehnescha deenu pee schihs pagasta-teefas teizahs. Leelas-Gezawas pagasta-teefa, tanni Imâ November deenâ 1822. (3)

Krischan Weiss, pagasta-wezzakais.
L. Faber, pagasta-teefas sfrihweris.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Nihgê tanni 4tâ November 1822.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Nb.	Rp.		Nb.	Rp.
3 Rubbuli 74 $\frac{1}{2}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Poldes Kannepu . . . tappe maksahs ar	1	—
5 — Papihru naudas . . . —	1	33	1 — linnu labbas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis . . . —	1	34	1 — flittakas furtes — —	2	10
1 Puhrs rudsu . . . tappe maksahs ar	1	15	1 — tabaka . . . — —	1	—
1 — kweeschu . . . — —	1	70	1 — dselses . . . — —	—	90
1 — meeschu . . . — —	—	70	1 — sweesta . . . — —	2	10
1 — meeschu = putrainu — —	1	30	1 muzza filku, preeschu muzza — —	6	10
1 — ausu . . . — —	—	60	1 — wihlschnu muzza — —	6	35
1 — kweeschu = miltu . . . — —	2	30	1 — farkanas fahls . . . — —	7	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	60	1 — rupjas leddainas fahls — —	6	—
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	20	1 — rupjas baltas fahls — —	5	—
1 — sirnu . . . — —	1	50	1 — smalkas fahls . . . — —	4	50
1 — linnu = sehklas . . . — —	3	50	50 Grafchi irr Warrâ jeb Papihres Rubbulis un Warrâ nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
1 — Kannepu = sehklas . . . — —	1	30			
1 — kimmenu . . . — —	—	—			

Den Druck genehmiget, von der Einfuhrungskommission dazu beauftragt, der
Staatsrath Neefe.